

ИСТОРИЯ НА МЕДИЦИНАТА

ското иго – идете въ отечеството си, сейте тамъ науката, която сте добили у насъ, бъдете му полезни. България ви чака, притечете ѝ се на помощъ”. И те дойдоха.

Други отиват в Болград и по родните си места в Северна Добруджа – вече в пределите на Румъния. Дошлите в България се включват активно и с въодушевление в изграждането на родното здравеопазване. Любопитно е да споменем, че четирима са удостоени с доверието да са придворни лекари – Д. Калевич, Ст. Христов Загорски, Ал. Друмев, а придворната аптека на Н. Странски е най-първата институция в системата на придворната медицина след Освобождението.

През 1903 г., когато се построява новата сграда на Медицинския факултет в Букурещ, учениците на проф. Карол Давила и факултетът поставят негов паметник пред нея. По този повод от името на българските медици, учили в Букурещ, докторите А. Антонов и П. Бисеров полагат бронзов венец на паметника с надпис:

„От признателните български възпитаници“.

Автор

доц. д-р Маруся Петкова

КУЛТУРА И МЕДИЦИНА

Чудомирови празници 2018 г., Казанлък, 25 март – 1 април

Шарж на Чудомир от Т. Пиндарев

Чудомировите празници вече за 25-ти път протичат под знака на значими културни събития в Казанлък, града на розите. Този красив град е дал на българската култура много творчески личности – художниците акад. Дечко Узунов, проф. Ненко Балкански, композитора акад. Петко Стайнов, артиста Любомир Кабакчиев, писателя – художник Димитър Чорбаджийски-Чудомир, автор на едни от най-забележителните кратки хумористични разкази, оставил незабравими литературни и художествени портрети, разкриващи интимния свят на селяни, провинциални еснафи и интелигенция и чиито думи са като „благ мехлем“ срещу социални неправди, болки и несгоди. Хуморът на Димитър Чорбаджийски-Чудомир е доказал своята лечебна сила с веселите истории на „Нашенците“. Прозира масовата сиромашия, личи усетът към истината и чувството за човешко достойнство. Разказите му покоряват със своята оптимистична народна философия и жизнената сила на обикновените хора. „Своеобразният Чудомиров хумор, тъй характерен за прозата му, стопля със същата мекота и благородство неговите рисунки и карикатури ... Образите, разработени от Чудомир, са най-веселите и жизнерадостни българи, излезли под четката на наш художник“ пише Теню Пиндарев.

Чудомировите празници започват от рождената дата на Димитър Чорбаджийски-Чудомир 25 март и продължават до 1 април. Тази година думите на Чудомир „Каква приятна тишина би настъпила, ако хората говорят само това, което са добре премислили“ са мотото на Празниците. Основните организатори са община Казанлък – с кмет Галина Стоянова, фондация „Чудомир“ – с председател Борис Кърчев, депутат от 44-то народно събрание и единственият у нас Литературно-художествен музей „Чудомир“ с директор Добриня Матова. Общо 33 на брой са събитията за 2018 година от целия спектър на изкуствата в Литературно-художествения музей „Чудомир“, Народно читалище „Искра – 1860“, Общинската библиотека „Искра“, Художествената галерия, Музея на фотографията, Во-

енния клуб и площад „Севтополис“. В продължение на осем дни гражданите и гостите на Казанлък стават свидетели на много театрални спектакли, концерти, изложби, конференции, конкурси, представяне на нови книги, ученически четения, творчески ателиета и работилници.

Гостуващите театри, ансамбли и групи тази година бяха от Бургас – вокален ансамбъл „Фортисимо“, Плевен – Драматичен куклен театър „Ив. Радоев“ с „Женитба“, със специалното участие на Николай Урумов, Стара Загора – Държавен куклен театър с мюзикъла „Вълшебникът от Оз“, Школата по китара „Вълшебни струни“, Фолклорната школа „Жарава“, Старозагорската опера със симфоничен оркестър и рок група, Държавен куклен театър, Музикално-драматичен театър с оперетата „Графиня Марица“, концерт-матине на трио „Реверанс“ – цигулка, флейта и виолончело. От София, Театър 199 – с „Чамкория“ – моноспектакъл на Захари Бахаров, творческа вечер за писателя Владимир Зарев, спектакълът „Нашата голяма френска сватба“ на театър „Бонини“, спечелил наградата „Комедияният хит на сезона“, със специалното участие на Герасим Георгиев – Геро, филмът „Монолог“ за артиста Стефан Данаилов, от Русе, с постановка на Драматичен театър „Сава Огнянов“ с театралния спектакъл на Теди Москов „Редки тъпанари“, сериозен претендент за титлата „комедияен хит“.

Участват и родственици на Чудомир – Петър Илинов, който живее и твори в Италия, с оригинална фотоизложба, Лилия Димитрова – племенница на Чудомир, написала поредица от книги за Чудомир, най-новата от които е „С усмивка по житейския друм“ и Гергана Гечева – племенница на Чудомир.

Чудомир е обаятелен учител и като такъв е оказал силно влияние на ученика си Теню Пиндарев. Вече като известен художник-карикатурист Теню Пиндарев прави прекрасни шаржове на Чудомир и 25 от тях, обединява в два албума под заглавие „Моят Чудомир“.

Бронзов барелеф на Чудомир по проект на Теню Пиндарев е присъждан през годините като конкурсна награда за къс хумористичен разказ на в-к „Сършел“ и Фондация „Чудомир“.

Теню Пиндарев е роден в Казанлък и е Почетен гражданин на родния си град. И сега шаржът на Чудомир с автор Теню Пиндарев е лого на Празненствата. Негови шаржови композиции с образа на Чудомир са публикувани в различни издания в Казанлък – плакати, корици на книги, албуми и др. Бихме могли да кажем, че за четвърт век Чудомировите празници в Казанлък – празници на хумора и любовта към творчеството на големия писател-хуморист, художник и краевед, вече са излезли от местните културни рамки и са придобили значимо място в българската култура.

Донка Тишинова

